

Biroul permanent al Senatului

Bp. 461 / 9.11.2021

Biroul permanent al Senatului

L. 497 / 15.11.2021

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea articolului 28 al Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea articolului 28 al Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat (b461/06.10.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/4950/11.10.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D936/12.10.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, republicat,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are, în fapt, ca obiect abrogarea art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se includerea primelor și a premiilor în baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat.

Totodată, se propune recalcularea pensiilor, la cerere sau din oficiu, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie se modifică în urma abrogării art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015.

Prin conținutul său, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar, în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituție.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele **Deciziei nr.331/2019**, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, informații cu privire la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), și la consultările derulate în vederea elaborării propunerii.

Totodată, semnalăm că nu sunt respectate prevederile art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, fiind utilizate exprimări improprii stilului normativ și chiar limbajului juridic, cum ar fi: „Sumele specifice personalului operativ”, „legile pensiilor”, „cu implicații negative pentru starea morală a structurilor militare”, „pentru care s-au plătit și se plătesc CAS și CASS”, „primele și premiile au fost strecurate printre alte 15 categorii de venituri”, „din care nimeni nu se aștepta să-i fie calculată pensia”, „Primele specifice pentru activități militare menite pentru activități”, „Motivația funcționarilor militari de la cele mai înalte eşaloane”, „în sistem clientelar”, „recalcularea pe Legea 223/2015”.

De asemenea, precizăm că mențiunile referitoare la art.40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și

completările ulterioare, ar trebui să vizeze, de fapt, art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015, deoarece, potrivit art.62 teza I din Legea nr.24/2000, *dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta.*

Pentru realizarea unității terminologice cu art.60 din Legea nr.223/2015, recomandăm ca sintagma „baza de calcul a pensiei” să fie înlocuită cu sintagma „baza de calcul al pensiei”.

În ceea ce privește susținerile inițiatorului referitoare la plata unor contribuții sau impozite, precizăm că acestea sunt lipsite de relevanță, deoarece sistemul pensiilor militare de stat nu se bazează pe principiul contributivității.

Față de cele menționate, recomandăm revederea Expunerii de motive.

5. În ceea ce privește **structura propunerii legislative**, semnalăm că textele preconizate la **articolul unic pct.2** pentru **art.28 alin.(1¹)-(1³)** din Legea nr.223/2015 au caracter de sine stătător și nu pot fi integrate în conținutul actului normativ de bază, deoarece ar încălca **principiul neretroactivității legii**, consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție.

În consecință, propunem ca acestea să fie redactate în cadrul unui articol distinct, marcat cu cifră romană. Prin urmare, articolul unic va fi marcat ca „**Art.I**”, iar normele propuse la pct.2 vor fi redactate în cadrul unui articol nou, marcat ca „**Art.II**”.

6. La **titlu**, având în vedere că prezentul demers legislativ vizează exclusiv modificarea art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015, pentru corecta reflectare a naturii intervenției legislative și pentru respectarea uzanțelor normative, propunem următoarea formulare:

„Lege pentru **modificarea art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015** privind pensiile militare de stat”.

7. Având în vedere observația de la pct.5, precum și pentru respectarea uzanțelor normative, **articolul unic** se va reformula astfel:

„**Art.I. - La articolul 28 alineatul (1) din Legea nr.223/2015** privind pensiile militare de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.556 din 27 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, **litera e) se abrogă**”.

Pe cale de consecință, textul „1.La articolul 28, alineatul (1), litera e) se abrogă.” va fi eliminat.

Totodată, semnalăm că, potrivit formei *de lege lata* a art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015, în baza de calcul al pensiei militare de stat sunt incluse trei categorii de prime, respectiv primele de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă. Așadar, potrivit prevederilor legale menționate, s-a urmărit ca doar anumite categorii de prime să fie incluse în baza de calcul al pensiei militare de stat.

Din analiza prevederilor art.31 alin.(1), art.36, art.37 și art. 45 alin.(1) din Anexa nr.VI - FAMILIA OCUPAȚIONALĂ DE FUNCȚII BUGETARE „APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ” la Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, reiese că **prima de clasificare se acordă lunar** personalului navigant de aviație și parașutiștilor militari, personalului aeronautic nenavigant, cu excepția inginerilor și subinginerilor, și scafandrilor militari și civili brevetati, iar **prima de specializare se acordă lunar** ofițerilor ingineri și subingineri de aviație, de transmisiuni aeronautice și protecția navigației aeriene.

În ceea ce privește **prima de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă**, prevăzută la art.42 alin.(1) lit.a) din Anexa nr.VI la Legea-cadru nr.153/2017, precizăm că, la pct.19 din considerentele Deciziei nr.702/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.45 din 15 ianuarie 2021, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

*„(...) **dispozițiile art. 28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015 cuprind în baza de calcul al pensiei doar prima de ambarcare acordată pe timpul cât navele se află în baza lor permanentă, dar nu și pentru timpul cât navele se deplasează din baza lor permanentă pentru instrucții, aplicații sau alte misiuni. Prin urmare, dispozițiile de lege amintite se referă la dreptul bănesc acordat pentru a compensa caracterul restrictiv, pe un termen mai lung, al drepturilor individuale ca urmare a ambarcării pe o navă - (...) - și nu se referă la drepturile bănești ce caută să compenseze caracterul solicitant și riscant presupus de activitatea din timpul deplasării navelor din baza lor permanentă pentru instrucții, aplicații sau alte misiuni**”.*

Așadar, primele de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă prezintă anumite

particularități, în sensul că au caracter permanent și se acordă doar anumitor categorii de personal militar.

De asemenea, precizăm că, potrivit art.14⁴ din Legea nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, *cadrele militare în activitate, din cadrul Ministerului Apărării Naționale, pe timpul cât se află în concediu de odihnă, concediu paternal, incapacitate temporară de muncă și în permisie **beneficiază de solda de funcție, solda de grad, gradații și, după caz, solda de comandă, indemnizațiile, compensațiile, sporurile, primele, majorările și alte drepturi salariale cu caracter permanent convenite pentru perioada respectivă.***

Ținând cont de faptul că, potrivit prevederilor legale menționate, în perioada efectuării concediului de odihnă și a concediului paternal, precum și pe timpul cât se află în incapacitate temporară de muncă și în permisie, cadrele militare beneficiază doar de primele cu caracter permanent, cu atât mai mult în baza de calcul al pensiei militare de stat ar trebui incluse doar aceste prime.

Având în vedere aspectele sus-menționate, recomandăm a se analiza dacă, prin abrogarea art.28 alin.(1) lit.e) din Legea nr.223/2015, în baza de calcul al pensiei militare de stat pot fi incluse toate categoriile de prime.

8. Având în vedere observația de la pct.5, la actualul **pct.2**, textul „2.După alineatul (1) al articolului 28 se introduc trei noi alineate, alin.(1¹), alin.(1²) și alin.(1³), cu următorul cuprins:” va fi eliminat, iar alin.(1¹)-(1³) vor fi renumerotate cu cifre arabe fără indici, în ordinea numerică firească.

La textul preconizat pentru actualul **art.28 alin.(1¹)** din Legea nr.223/2015, având în vedere că **tezele a II-a și a III-a** se referă la o ipoteză juridică diferită, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem redarea acestora printr-un alineat distinct, marcat corespunzător.

De asemenea, pentru a asigura succesiunea logică a ideilor în cadrul actului normativ, recomandăm ca textele propuse pentru actualul art.28 alin.(1¹) tezele a II-a și a III-a să fie redată în cadrul alin.(1), iar textul preconizat pentru art.28 alin.(1¹) teza I să fie redat în cadrul alin.(2) al art.II, cu consecința renumerotării alineatelor subsecvente.

La textele preconizate pentru actualul **art.28 alin.(1¹) tezele a II-a și a III-a** din Legea nr.223/2015, care vor deveni alin.(1) al art.II,

pentru o exprimare adecvată în context și pentru corectitudinea normei de trimitere, propunem următoarea formulare:

„Art.II. - (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele interesate pot depune cerere în vederea recalculării pensiilor potrivit bazei de calcul prevăzute la art.28 din Legea nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificarea adusă prin prezenta lege. În situația în care nu depun cerere în acest sens, recalcularea se face din oficiu”.

În continuare, se va reda textul propus pentru actualul **art.28 alin.(1¹) teza I** din Legea nr.223/2015, care va deveni alin.(2) al art.II, astfel:

„(2) Pensiile recalculate potrivit alin.(1) se cuvin începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi”.

La textul propus pentru actualul **art.28 alin.(1²)** din Legea nr.223/2015, care va deveni alin.(3) al art.II, pentru evitarea exprimării pleonastice, sintagma „în termen de maximum 12 luni” se va înlocui cu sintagma „în termen de 12 luni”.

La textul preconizat pentru actualul **art.28 alin.(1³)** din Legea nr.223/2015, care va deveni alin.(4) al art.II, recomandăm reformularea exprimării, întrucât este neclară și nespecifică stilului normativ.

O posibilă redactare ar putea fi:

„(4) Sumele reprezentând diferența dintre cuantumul pensiei cuvenit anterior intrării în vigoare a prezentei legi sau aflat în plată și cuantumul pensiei recalculat potrivit alin.(1), cuvenite în perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a prezentei legi și data punerii în plată a pensiilor recalculate, se plătesc în termen de 12 luni de la data recalculării, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație”.

9. Având în vedere numeroasele intervenții legislative aduse actului normativ de bază, după intrarea acestuia în vigoare, în conformitate cu prevederile art.70 alin.(1) din Legea nr.24/2000, potrivit căreia *„actul normativ modificat sau completat în mod substanțial se republică având la bază dispoziția cuprinsă în actul de modificare, respectiv de completare”*, recomandăm inserarea, în finalul propunerii supuse avizării, a unui articol distinct, respectiv **art.III**, al cărui conținut să prevadă republicarea Legii nr.223/2015, inclusiv cu modificarea adusă prin prezenta propunere, cu următoarea formulare:

„Art.III. - Legea nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.556 din 27 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificarea adusă prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare”.

10. Având în vedere caracterul prezentei propuneri, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, formula de atestare a legalității adoptării legii se va reda astfel:

„Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată”.

PREȘEDINTE
[Redacted]
Florin IORDACHE
[Redacted]

București
Nr. 903/5.11.2021

L. nr. 223/2015

M. Of. nr. 556/27 iul. 2015

Lege privind pensiile militare de stat

- 1 promulgată prin D. nr. 682/2015 M. Of. nr. 556/27 iul. 2015
Decret pentru promulgarea Legii privind pensiile militare de stat
- 2 modificări prin O.U.G. nr. 57/2015 M. Of. nr. 923/11 dec. 2015
Ordonanță de urgență privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare
modifică art. 25 alin. (1), art. 26 alin. (1), art. 28, art. 29, art. 30, art. 31 alin. (1) art. 33, art. 39, art. 40, art. 55 alin. (1), art. 64 alin. (1), art. 76 alin. (2), art. 92 lit. a), art. 94, art. 108, art. 109, art. 110 alin. (1), (2), (4) și (8), art. 111 și art. 122; introduce alin. (3) la art. 31 și art. 122_1; abrogă art. 22, art. 60 alin. (2), art. 70 și art. 88 lit. i)
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 59/2017 M. Of. nr. 648/7 aug. 2017
Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensilor de serviciu
modifică art. 59 și art. 60; introduce lit. l) și m) la art. 3
- 4 modificări prin O.U.G. nr. 82/2017 M. Of. nr. 902/16 nov. 2017
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative
modifică art. 31 la 1 ianuarie 2018
- 5 modificări prin O.U.G. nr. 90/2017 M. Of. nr. 973/7 dec. 2017
Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene
aprobată cu completări prin L. nr. 80/2018 M. Of. nr. 276/28 mar. 2018
prorogă cu 6 luni termenele prevăzute la art. 109 alin. (3) și art. 110 alin. (1)
- 6 modificări prin L. nr. 149/2018 M. Of. nr. 530/27 iun. 2018
Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale
introduce alin. (1_1) și (1_2) la art. 81
- 7 modificări prin O.U.G. nr. 114/2018 M. Of. nr. 1116/29 dec. 2018
Ordonanță de urgență privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene
Prevederile capitolului IV se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2019.
modifică art. 59, art. 60
- 8 completat prin L. nr. 23/2019 M. Of. nr. 30/10 ian. 2019
Lege pentru completarea art. 114 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și a art. 55 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat
introduce alin. (1_1) la art. 55
- 9 completat prin L. nr. 69/2020 M. Of. nr. 457/29 mai 2020
Lege pentru completarea art. 21 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat
introduce alin. (3) la art. 21

¹⁰ completat prin L. nr. 234/2020 M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020 introduce art. 71_1
Lege pentru completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile
militare de stat